

Missie SCHOOL

De **Vereniging Openbaar Onderwijs** behartigt de belangen van het openbaar onderwijs en ijvert voor '**school**': zonder de voorvoegsels openbare, katholieke, protestants-christelijke, islamitische of welk voorvoegsel dan ook. Waar alle kinderen zonder meer terecht kunnen, maar wel mét aandacht en ruimte voor geloof en levensbeschouwing.

Een groot deel van de segregatieproblematiek in het onderwijs kan eenvoudig worden opgelost als er 'school' zou zijn in ons land. Als de onderwijssector de opdracht heeft een bijdrage te leveren aan de integratie en dat doet binnen een verzuild onderwijssysteem, is dat weinig geloofwaardig naar kinderen en naar de samenleving. Dat is een van de redenen waarom de Vereniging Openbaar Onderwijs haar missie 'school' heeft ontwikkeld.

De Vereniging Openbaar Onderwijs bereikt dat door beleidsbeïnvloeding, begeleiding en advisering en het aanjagen van de maatschappelijke discussie over school. Daartoe benut de vereniging haar verworven maatschappelijke verankering, haar expertise en contacten met alle betrokkenen in en om het onderwijs, politiek en media. De Vereniging Openbaar Onderwijs is dé club voor alle betrokkenen in school. De Vereniging Openbaar Onderwijs is koploper op het gebied van identiteit van het openbaar onderwijs, medezeggenschap en ouderbetrokkenheid.

Inleiding 'School'

Hoe het idee is ontstaan.

Een aantal jaren geleden sprak de Vereniging Openbaar Onderwijs met het schoolbestuur in Grou. Onder dat schoolbestuur valt ook de dorpsschool in Warga. Warga is een hechte dorpsgemeenschap. Veel activiteiten worden door de bewoners samen gedaan, zoals dat in een dorp gebeurt.

De openbare basisschool in Warga deelt het gebouw met het katholiek onderwijs. Als er sneeuw lag was het oorlog. De kinderen bekogelden elkaar fanatiek met sneeuwballen. Na schooltijd liepen zij gearmd naar huis. De directeur van de openbare basisschool dacht bij zich zelf : 'Wat vreemd eigenlijk. Wij doen hier in het dorp alles samen behalve het onderwijs aan onze kinderen.' Hij besprak deze gedachte met het schoolteam en alle ouders en zij deelden zijn mening. Toen ging hij in gesprek met zijn collega van de katholieke school. Die was het met hem eens. Deze katholieke directeur ging in gesprek met zijn schoolteam en zijn ouders en die waren het ook met hem eens.

Sinds die tijd is er één openbare school in Warga. Er is geen oorlog meer als er sneeuw ligt. En bij die school hoort een commissie die er op toeziet dat er voldoende aandacht is voor de zowel openbare als katholieke identiteit.

Dit speelde ongeveer tien jaar geleden en heeft de Vereniging Openbaar Onderwijs aan het denken gezet. En in feite vormt de ontwikkeling in Warga de basis voor 'school'. Kinderen maken onderling geen verschil en doen als van nature alles met elkaar samen. Het zijn de volwassenen die de kinderen aanzetten tot het maken van verschillen. En dat gebeurt vooral in het onderwijs dat kinderen gescheiden naar school laat gaan, terwijl zij toch later in de samenleving allen als volwassenen met elkaar om moeten gaan. 'School' betekent dat wij afstappen van het verzuilde onderwijsbestel dat sinds 1917 in de wet is verankerd.

Kerndoel (bijdrage leveren aan integratie en burgerschap)

'School' dus. Zonder voorvoegsels als openbare, katholieke, protestant christelijke, islamitische of welk voorvoegsel dan ook. 'School' is dus geen aanval op het bijzonder onderwijs, want ook het openbaar onderwijs verdwijnt als 'school' wordt gerealiseerd.

Alle basisscholen in Nederland hebben de opdracht, vastgelegd in een kerndoel zoals dat heet, een bijdrage te leveren aan integratie en burgerschap. Het is in onze ogen niet geloofwaardig een dergelijk kerndoel te realiseren als wij kinderen gescheiden naar school laten gaan. Dat is niet uit te leggen aan kinderen en ook niet aan hun ouders.

Sterker nog, integratie staat hoog op de maatschappelijke agenda waarvan onderwijs een onderdeel is. U kent de debatten over zwarte en witte scholen. U kent de debatten over de opkomst van het islamitisch onderwijs. Het laatste is een voorbeeld van hoe allochtone Nederlanders zijn geïntegreerd. Zij weten immers de weg om hun eigen school op te richten. De Vereniging Openbaar Onderwijs noemt dat het toppunt van integratie. En zo lang wij het huidige onderwijsbestel hebben, is het voor hen een onvervreemdbaar recht om hun eigen school te stichten. Maar dat heeft natuurlijk iets tegenstrijdigs: je bent geïntegreerd als je weet te segmenteren dankzij een onderwijsbestel uit 1917.

Het lijkt er op dat wanneer in de samenleving gesproken wordt over integratie het uitsluitend gaat over allochtone Nederlanders. Want het bestaan van protestant christelijk onderwijs en katholiek onderwijs vinden wij normaal. Het draagt echter niet bij aan integratie. Integendeel, met elkaar staan we toe dat autochtone Nederlanders kinderen gesegmenteerd laten opgroeien. Een bijdrage leveren aan integratie wordt dan al gauw iets theoretisch als je in de praktijk een volstraket ander gedrag laat zien. De Vereniging Openbaar Onderwijs vindt dat iets tegenstrijdigs in zich hebben.

'School' draagt werkelijk bij aan integratie. Wanneer kinderen van jongs af aan als vanzelfsprekend in contact komen met andere culturen, religies en achtergronden is dat de mooiste bijdrage die onderwijs kan leveren aan integratie. Want wat zij als vanzelfsprekend als kinderen hebben ervaren, passen zij later in hun leven als volwassenen als vanzelfsprekend toe.

Om er voor te zorgen dat er ook ruimte is voor godsdienst en levensbeschouwing, kunnen ouders als zij dat willen hun kinderen godsdienstig- of humanistisch vormingsonderwijs laten volgen. Onder schooltijd; net zoals dat nu in het openbaar onderwijs kan en door de rijksoverheid wordt bekostigd.

Bestuurlijke constructie

'School' maakt het ons mogelijk dat kinderen naar gemengde scholen kunnen gaan. Gemengd slaat op cultuur, achtergrond, religie, autochtoon en allochtoon. Want 'school' wordt bestuurlijk ondergebracht bij een schoolbestuur in de regio, een stadsdeel, een plaats of een aantal dorpen. Daarmee vervalt de bestuurlijke concurrentie voor het toelaten van allochtone leerlingen en zijn wij voorgoed af van afspraken over percentages allochtone leerlingen die worden toegelaten in het bijzonder onderwijs. De bestuurlijke constructie heeft de Vereniging Openbaar Onderwijs met opzet nog niet verder uitgewerkt. De Vereniging Openbaar Onderwijs is de overtuiging toegedaan dat wanneer wij met z'n allen iets willen er altijd een organisatievorm voor te bedenken is. Over die organisatievorm gaat het debat daarom voor ons nog niet. Het debat gaat dus over 'school'.

Keuzevrijheid vergroot kwaliteit onderwijs

'School' vergroot de keuzevrijheid van ouders en komt de kwaliteit van het onderwijs ten goede. In tegenstelling tot de jaren vijftig spelen de denominaties bij schoolkeuze steeds minder een rol. Ouders kiezen een school voor hun kinderen op basis van de afstand thuis – school. Dat is het belangrijkste criterium blijkt uit onderzoek door de jaren heen.

Het tweede keuzemotief is de sfeer die men proeft op school en die wordt beschreven door familie en kennissen tijdens verjaardagsfeestjes en andere familiebijeenkomsten.

Dan komt er een tijdje niets en kiest men op grond van de kwaliteit van de school. Wij noemen dat al jaren 'vermeende kwaliteit', omdat geen enkele ouder in een gesprek met de juf van groep één en de schoolleider een oordeel kan vellen over de kwaliteit van acht jaar onderwijs. En slechts 3% van de ouders neemt de moeite om op internet de kwaliteitskaarten van de onderwijsinspectie te bekijken.

Na dit criterium komt er een hele tijd niets en dan doemt de denominatie, dus de richting van de school op.

'School' dwingt alle scholen om zich te onderscheiden op hun pedagogisch didactisch concept, op extra activiteiten, op de directe relatie tot de samenleving en andere van dergelijke punten. Dat komt de kwaliteit van het onderwijs aan kinderen ten goede. Mensen die zeggen dat de keuzevrijheid gebaseerd moet blijven op de verschillende richtingen doen dat niet vanuit onderwijskundige motieven.

Terzijde merken wij op dat veel bijzondere scholen steeds minder doen aan hun oorspronkelijke achtergrond en sowieso alle kinderen toelaten met uitzondering van het gereformeerd onderwijs. Alleen in dát onderwijs zijn de toelatingscriteria onvermurwbaar en bikkelhard.

'School' goed voor kinderen

De vereniging Openbaar Onderwijs is er vanuit gegaan bij het bedenken van 'school' dat het goed is voor kinderen. Maar eerlijk gezegd heeft de Vereniging Openbaar Onderwijs zich nog nooit geprofileerd op pedagogische kennis. Daarom hebben wij een aantal vooraanstaande pedagogen in Nederland gevraagd om voor ons te bezien of school inderdaad goed is voor kinderen.

Onder leiding van Bas Levering heeft een werkgroep zich gebogen over deze vraagstelling. De opdracht van de werkgroep was: 'Is school goed voor kinderen?' De opdracht was expres zo open geformuleerd omdat wij de werkgroep alle ruimte wilden bieden om deze vraag positief dan wel negatief te kunnen beantwoorden. Het resultaat van de werkgroep is de brochure "Pluriformiteit is een manier van leren". Daarin kunt u lezen dat school goed is voor kinderen.

Kanttekening over hoeveel verschil

De werkgroep onderschrijft de stelling van de vereniging dat school goed is voor kinderen. De enige kanttekening die de werkgroep maakt, is dat voor een leerkracht er een grens bestaat met hoeveel verschil tussen kinderen hij of zij kan omgaan. Wij denken dat deze kanttekening is op te lossen, door te zorgen voor meer professionele handen in de klas, bijvoorbeeld onderwijsassistenten.

Kosten verzuilde onderwijssysteem

Nu zult u denkt met betrekking tot dit laatste: daar hebben scholen geen geld voor!. De Vereniging Openbaar Onderwijs stelt dat dat geld er wél is. Het huidige verzuilde onderwijssysteem kost de samenleving voor die verzuiling tussen de twee á drie miljard Euro extra. Dat geld willen wij graag besteden voor de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs inclusief onderwijsassistenten en ook conciërges, administratief medewerkers en andere ondersteuning op school.

U merkt dat wij niet zo maar met een idee komen maar dat wij daar echt over hebben nagedacht. Wij zijn dit jaar bezig om met alle politieke partijen en politieke jongerenorganisaties het gesprek over 'school' vorm te geven. U kunt zich voorstellen dat dat bij de christelijke partijen nog niet echt lukt. Waar wij een mogelijkheid zien om 'school' in de media onder de aandacht te brengen, laten wij het niet na dat te doen. En met succes! Met enige regelmaat

wordt er over 'school' gepubliceerd en ook gesproken. In het personeelsblad van de maand maart van het ministerie van OCW staat een interview met de directeur van de Vereniging Openbaar Onderwijs waarin hij - wat ik u nu vertel - ook uitlegt. Uit reacties van een aantal OCW ambtenaren merken wij dat dat tot intern debat heeft geleid en ook in het ministerie een aantal medestanders is te vinden. Medestanders vinden wij ook binnen het CDA ook al zal de partij zelf zo'n uitspraak nooit doen.

Dames en heren, het klinkt misschien wat gek maar wij 'geloven' in 'school'. Omdat dat voor kinderen en voor de samenleving verreweg het beste is. En wat wij op deze en andere bijeenkomsten doen, is u vragen met ons mee te denken en uw eigen positie te bepalen in dit wezenlijke debat voor het onderwijs aan onze kinderen.

Wat ons betreft noteert u al vast de volgende datum: 25 mei 2017.

25 mei is de oprichtingsdatum van de Vereniging Openbaar Onderwijs in 1866 en in 2017 vieren wij honderd jaar onderwijspacificatie – zo wordt het verzuilde onderwijsbestel aangeduid – en mede dankzij u de opheffing daarvan.